

Architektonická terminologie u historických staveb v okolí městečka Mšec

Zámek Mšec

Stavba byla v historických pramenech poprvé zmíněna již v roce 1548. Ke stavebním úpravám původního zámku posléze došlo na počátku 17. století, kdy měl sídlo v držení Matyáš Štampach ze Štampachu. V přestavbách se poté pokračovalo i v průběhu 18. století,¹ a dnešní podobu zámku lze tedy považovat za příklad barokní stavby.

Obrázek 1 Průčelí mšeckého zámku

1. Na obrázku č. 1 můžete vidět průčelí zámku s vodorovným architektonickým článkem, který člení

či ukončuje stavbu nebo její část,² a obecně se označuje jako římsa. Jaké konkrétní označení se však používá pro římsu, která na příložené fotografii budovu mšeckého zámku neukončuje, ale pouze odděluje přízemí a první patro stavby?

- a) lunetová
- b) konzolová
- c) kordonová
- d) oblounová

Obrázek 2 Okno mšeckého zámku

2. Jak se nazývá profilované a různě zdobené orámování okenních otvorů na budově mšeckého zámku? Viz obrázek č. 2.

3. Typ střechy (viz obrázek č. 3), jež můžeme vidět na budově mšeckého zámku, označujeme jako:

- a) střecha routová
- b) střecha koutová
- c) střecha sedlová
- d) střecha valbová

Obrázek 3 Pohled na mšecký zámek

Obrázek 4 Střecha kostela Nejsvětější Trojice v Srbči

Kostel Nejsvětější Trojice v Srbči

Kostelík, původně ze 16. století, který se nachází v lesích jihozápadně od obce Srbč, byl barokně upraven okolo roku 1700. Výraznější přestavby se následně dočkal v roce 1896. Důležité je rovněž zmínit skutečnost, že kostel byl v minulosti významným poutním místem této oblasti.³

¹ VLČEK, Pavel. *Ilustrovaná encyklopedie českých zámků*. Praha: Libri, 1999. ISBN 80-85983-61-3, s. 377.

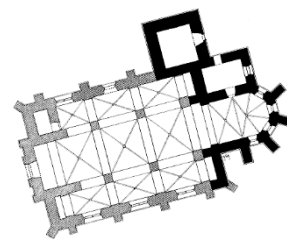
² HEROUT, Jaroslav. *Slabikář návštěvníků památek*. Praha: Středisko státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje, 1978, s. 218.

³ KIDLESOVÁ, Simona. ŠPAČEK, Jiří. ČERNÝ, Vladimír. *Česká republika od A do Z*. Praha: SW Travel, 2009. ISBN 978-80-254-5156-4, s. 515.

4. Jako _____ označujeme štíhlou věžičku na hřebenu střechy tohoto kostela. Viz obrázek č. 4.

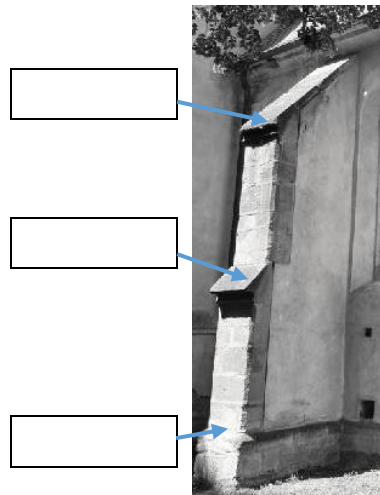
Kostel sv. Jakuba Většího v Srbči

Existence tohoto kostela je doložena již v polovině 14. století.⁴ Asi v 16. století byla stavba doplněna o věž a v průběhu dalších let byla postupně rozšiřována. Svoji současnou novogotickou podobu však kostel získal teprve během přestavby mezi roky 1877 a 1880.

Obrázek 5 Půdorys kostela sv. Jakuba Většího v Srbči

5. Dle přiloženého půdorysu stavby (viz obrázek č. 5) je patrné, že kostel sv. Jakuba Většího v Srbči je novogotické _____, jehož část pro věřící je rozdělena dvěma řadami sloupů.
6. Popiš jednotlivé části opěrného pilíře kostela sv. Jakuba Většího v Srbči. Viz obrázek č. 6.

Obrázek 6 Opěrný pilíř kostela v Srbči

Kostel sv. Kateřiny Alexandrijské ve Mšeci

Současná pozdně barokní budova byla postavena v roce 1780 na místě staršího středověkého kostela, který byl v roce 1776 poškozen úderem blesku.⁵

7. Středová část průčelí kostela sv. Kateřiny Alexandrijské, která z jeho líce vystupuje po celé výšce (viz obrázek č. 7), se obecně označuje jako:
- a) rustika
 - b) rizalit
 - c) rozeta
 - d) rokaj

Obrázek 7 Průčelí kostela ve Mšeci

Kostel Stětí sv. Jana Křtitele v Pozdni

Původně gotický kostel z přelomu 13. a 14. století prošel v polovině 19. století pozdně barokní přestavbou.⁶

8. Jak se označuje kovová dutá koule na hrotnici věže tohoto kostela? Viz obrázek č. 8.
9. Tato kovová dutá koule sloužila obvykle k uložení záznamů o:
- a) založení a stavbě objektu
 - b) historii příslušné obce
 - c) historii příslušné diecéze
 - d) životech jednotlivých farářů

Obrázek 8 Věž kostela v Pozdni

⁴ VŠETEČKOVÁ, Zuzana. *Středověká nástěnná malba ve středních Čechách*. Praha: Národní památkový ústav, 2011. ISBN 978-80-904503-2-5, s. 291.

⁵ KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku IV, Ml-Pan*. Praha: Libri, 2000. ISBN 80-85983-16-8, s. 205.

⁶ OLIVERIUS, Miroslav. *Rukověť k symbolům měst a obcí Kladenska a Slánska*. Slaný: Patria, 2007. ISBN 978-80-254-0910-7, s. 81.